

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-u. 3 sz.
Kiadóhivatal: N a n a y n o m d a.
HIRDETÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Főmunkatárs:
Dr. Nyiraty János

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Kórtünet.

Baja, 1910. január 4.

Igen. Amiről alább szólunk, az a város alsóbb társadalmi rétegének kóros tünete. Nem lehet úgy hirtelenében megállapítani, erkölcsi érzék hiánya idézi elő ezt a kóros tünetet, avagy egyéb, előttünk ismeretlen okra vezethető-e vissza? Bárminő ok okozata is, tény, hogy meg van.

Arról van szó, hogy a bajai állami anyakönyvi hivatal adatai szerint az elmúlt évben született gyermekeknek tíz százaléka törvénytelen származású és a gyermekek szüleinek húsz százaléka vadházasságban él. Ezek az adatok kétségen felül bizonyítják a társadalmi betegséget. A mai társadalmi rend, a mai társadalmi felfogás és világnézet mellett érthetetlen, hogy ily nagy számban vannak minden államrendet és vallási szabályokat mellőző házasságok. Érthetetlen, mert hiszen a társadalom minden rétegében korlátokba ütközik a törvénytelen gyermek és a vadházasságban élő szülő. De különösen a gyermek szenved meg ezerszer és ezerszer azt, hogy a szülők negligálják a törvényes állapotot és a társadalmi rendet.

Bármit tesz, bárhol akad valami hivatalos dolga, mindenütt hallania kell születésének törvénytelen voltáról. Ezek csak kellemetlenségek. Vannak azonban ennek jogi következményei is. Ha az apa végrendelet nélkül hal el, a törvénytelen gyermek nem örökölhet az apa után.

Az apa — akár törvényes, akár törvénytelen — szereti gyermekét. Érthetetlen tehát, hogy nem gondolnak a vadházasságban élő szülők azokra a kellemetlenségekre, amelyek az ilyen házasságból származó gyermekekre várnak künn az élet viharában.

Megértenők ezt a nagy számban levő vadházasságot szegény embereknél, ha a törvényes házasságkötés a legcsekélyebb anyagi áldozatot is követelné. De hiszen ez az akadály sincsen.

Fel kell világosítani a vadházasságban élő házastársakat arról, hogy a házasságkötés nem kíván tőlük anyagi áldozatot. Az ilyen házasságkötéshez szükséges okiratok díjtalanul, bélyegmentesen szerezhetők be.

Meg vagyunk győződve a felől, hogy igen sok házaspárt anyagi okok tartanak vissza a törvényes házasságkötéstől. Aki a néppel érintkezik, igyekezzék a vadházasságokat e felől felvilágosítani. Hisszük és reméljük, hogy ez — ha new is egészen — nagy részben meg fogja szüntetni a kóros tünetet.

Állatvédelem.

Baja, 1910. január 4.

Jelszavakkal telített közéletünk tartózkodással, sőt elfogultsággal viseltetik a cimbent irt fogalom iránt. Szentimentális dolognak tartják sokan az állatvédelmet, túlhaladott álláspontnak hirdetik, kivált mikor a viviszekcióról van szó, az emberszeretnek rovására írják az állatokról való gondoskodást és tagadják annak mind ethikai vonatkozásait, mind pedig nemzetgazdasági fontosságát.

Pedig mint általában a jelszavakkal, ez esetben sincs igazuk azoknak, kik egy odavetett mondást gondolkodás nélkül elfogadva, az állatvédő mozgalmat eleve bizalmatlanul lekicsinylik.

Az érintett jelszavaknak tüzetes cáfolata nem egy rövid cikk keretébe való ugyan, és maga a mozgalom sokkal nagyobb hullámokat vert már fel, hogysem hijával volna a kellő bizonyítékoknak. De egyfelől a *Bajai Állatvédő Egyesületek folyó hó 6-án d. u. 3 órakor* a városi székházban tartandó közgyűlése, másfelől közönségünknek kelletlenül lanyhább érdeklődése és lassabb felmelegedése ezen

igazán közérdekű ügy iránt aktuálisssá teszi mostan ezt a tárgyat, melyről e kevés és szerény szavak tán nem fognak haszon nélkül elhangzani a közömbösségnek pusztájában.

Az állatvédelem nem szentimentális dolog. Ne higgye ugyanis senkisé, hogy az állatvédelemnek nincsenek messzebb menő céljai és fontosabb feladatai annál a majomszeretnél, melyet pincsijére, macskájára, vagy papagályára pazarol az a vénkisasszony, ki a szívében élő és megnyilatkozásra sóvár szeretetének számára külön tárgyat nem talál. Ez érzélgős állatvédelem, melyhez semmi köze sincsen az országos állatvédő egyesületeknek.

Az állatvédelem nem ellenkezik a tudománnyal sem. Az állatvédő egyesületek tagjai is azt a hitet vallják, hogy az ember a teremtésnek ura és koronája. Ha tehát igazi tudományos érdek követeli, ők is megengedik, hogy kísérleti célokra az ember felhasználhassa a nála alsóbbrendű organizmusokat. Ha szót emel a viviszekció ellen, ezt csak azért teszi, hogy megakadályozza a felesleges tömegmészárlást. Ki fogja továbbá meghaladott álláspontnak mondani a galamblovészét barbár vérengzésének megszüntetését célzó törekvéseket?

Az állatvédelem nem esik az embervédelem rovására. Egyrészt oly csekély kész összeget emészt fel, hogy annak megvonása vagy ráfordítása úgy sem sokat súlyosbit vagy enyhít a köznyomorúságon; másrészt meg a helyes bánásmódra, az állatvilágban rejlő erők emberséges és gazdasága kihasználására fektetvén amugy is a fősúlyt, inkább hozzájárul a saját hatáskörében és tehetségéhez képest a közjólet emeléséhez.

Ez egyúttal az állatvédelemnek nemzetgazdasági fontossága, melyet dőreség volna csak egy pillanatig is kétségbe vonni. Vagy képzelhetünk-e még józanul gondolkozó embert, aki lebecsülné az állatvédelemnek azt az igyekezetét, hogy az embernek állatállománya állandóan jó karban, kellő munkabírásban megmaradjon? Aki be nem látná a madárvédelemnek hasznát a kártékony rovarokkal szemben? Dunába hordana vizet, aki ezt az igazságot terjengős bizonyosságokkal akarná támogatni; s ahol erre szükség volna,

Kitűnő minőségű vadászfegyverek.

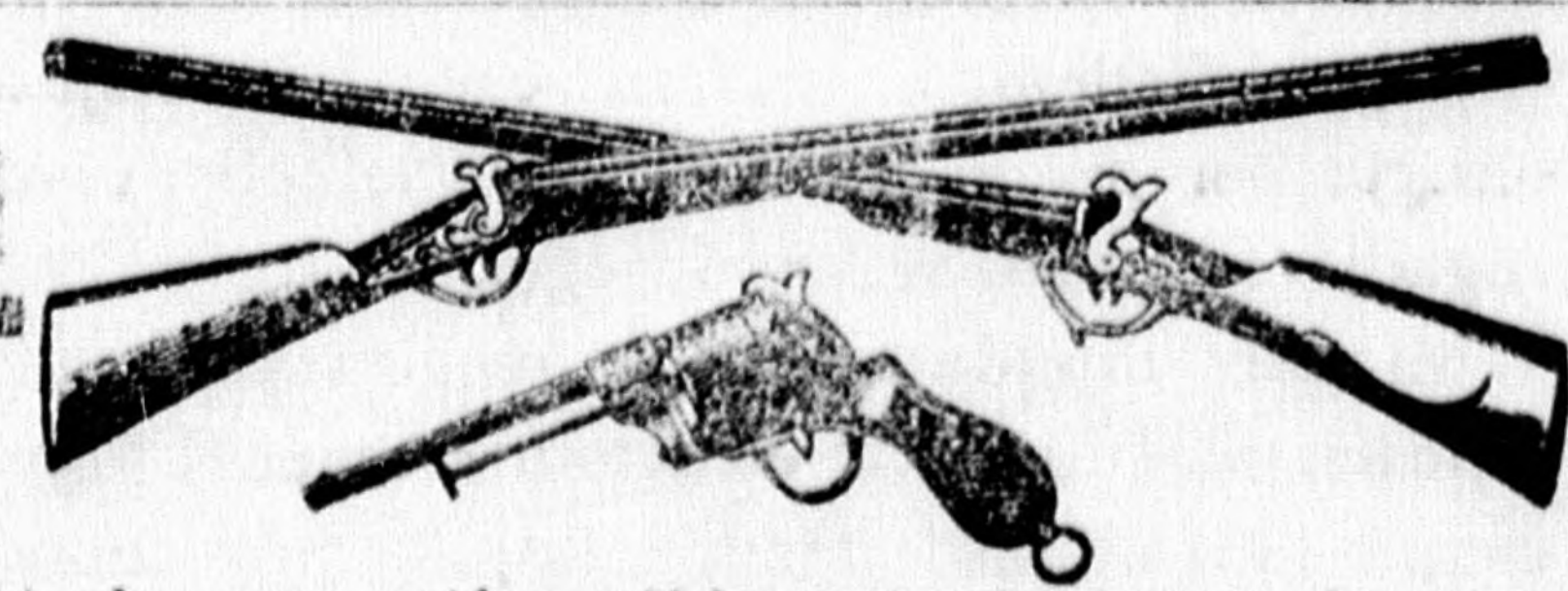
Flóbert-fegyverek és revolverek

minden rendszerben, egyszerű és finom kivitelben. Mindennemű vadászszerszök és felszerelések nagy választékban és jutányos áron.

KORCSOLYÁK: Jackson Haynes, Kondor, Jégkirály, Halifax, Columbus és Blosta

minden nagyságban és kivitelben kaphatók: **Drescher Gyula kereskedésében Baján.**

ott rendszerint a közönbösségnél is nagyobb az a tudatlanság, mely ellen nem a tudományos érvek, de Góthe szerint maguk az istenek is hiába küzdenek.

Ami pedig e mozgalomnak etikai vonatkozásait illeti, kétségtelen, hogy az állatok kinzása durva lelkületre vall és mindjobbán arra fog vezetni. Ha a költő szerint rossz ember nem lehet, ki a virágot szereti — mely pedig csak gyönyörködött — akkor fokozottabb mértékben igaz ez arra az emberre nézve, aki az állatokat, az érző lényeket, az élet küzdelmeiben segítő társait, melyeknek őszinte ragaszkodását, kitartó mozgalmát maga is példa gyanánt veheti, annak rendje és módja szerint megbecsüli.

Hogy e megbecsülés, e szeretet mi módon, mily mértékben, mily mederben történjék, minden jóakaró és érdeklődő ember megtudhatja magától az egyesülettől, melyet működésével egyetemben a nagyközönségnek figyelmébe ajánlunk. Az egyesület az ő csüdtörtöki közgyűlésére, melyen a rendes évi ügyrend elintézésén kívül *Palotai Irén* főgimn. tanár fog előadást tartani, nemtagokat is szívesen lát vendégeül.

(m.)

A Bajai Izraelita Nőegylet teazsurja.

Régen látott a Nemzeti Szálló nagyterme olyan szép és válogatott közönséget, mint amilyent vasárnap délután a Bajai Izraelita Nőegylet teazsurján. A terem zsúfolásig megtelt már és még mindig újabb és újabb látogatók érkeztek.

A Nőegylet vezetőségének tagjai szeretetre méltó kedvességgel fogadták az érkezőket.

A szemlélő nem tudta, hova nézzen előbb, miben gyönyörködjék inkább: a hölgyek szépségében, toalettjeik izlésességében, eleganciájában, vagy a Nőegylet pompás sikerében?

A Nőegylet, a jótékonyságért áldozatrakész közönségnek olyan koncert-programot adott, és a koncert szereplői olyan művészi gyönyörűséget szereztek hallgatóiknak, hogy azok sokáig nem feledik el ezt az intim, kedves délutánt.

Schön Ida k. a. volt az első szereplője a koncertnek.

Schubert C-moll »Impromptu«-jét adta elő zongorán. Diszkrétan, kedvesen, mindenkit meglepő, kifejező előadással. Először lépett közönségünk elé, de már első fellépésével meghódította minden hallgatóját.

A taps, amely játéka után felhangzott, csak akkor csillapult, amikor a lelkes ovációt ráadásal hálálta meg.

Erdős Ilonka lépett ezután a dobogóra. Két költeményt szavalt el. Szép Ernő: »Ifjúság és szerelem« és *Farkas* Imre: »Tengerszem« c. költeményét.

Több ízben hallottuk *Erdős* Ilonkát jótékony egyleteink koncertjein szavalni, és így nem csoda, hogy amikor most a podiumon megjelent, az elenk tere-fere felbeszakadt és mindenki lélekzetét visszafojtva várta a szavát.

Lágy, kellemes, tisztán csengő, kifejező hangja belopja magát a hallgató lelkébe, viszi, ragadja magával a közönséget.

Minden mondata csupa megértés és szerencsés organumánál és értelmességénél fogva csupa megértetés! Szinte látjuk, amit mond.

Es amikor az előadott költemény utolsó szava elhangzik az ajkáról: ellenállhatatlan erővel tör ki az őszinte, meleg, viharos taps, ahogyan már nem dilettánsnak tapsolnak!

Alig esendésült el a lelkes ünneplés, amely-

ben *Erdős* Ilonkát részesítette a hallgatóság, már újabb művészi élvezetben részesülünk.

Két bájos, kedves, fiatal leány lép a podiumra: szintén dilettánsok. *Fried* Olga és *Fried* Margit kisasszonyok.

Fried Margit Josef Grossmann »Sag mir einmal ja!« című dalát és *B. Fejér* Jenő »Románc«-át énekelte. *Fried* Olga zongorán kísérte.

Először hallottuk őket. De alighogy az első hang elcsendül a bájos leányajakról, már ott látni a közönség arcán a kellemes, jóleső meglepetés kifejezését: Milyen üde, tiszta hang! Milyen szépen énekel!

Ugy az éneklő, mint az ügyes kísérő lelkes és zajos tapsokat váltanak ki a hálás közönségből.

Betetőzte és megkoronázta a koncert sikerét *Melles* Béla hegedű- és *Kim* Ármin zongora-játéka.

Melles Béla fiatalága mellett is, már ismert ember közönségünk előtt. A neve már olyan hangzású városunkban, hogyha koncert-programon olvassuk, már is így szólunk magunkhoz: »De már akkor elmegyünk a hangversenyre!«

A bajai főgimnázium zenekarának volt a primása, a lelke. Onnan ismert a neve a talentumos, fiatal hegedűsnek.

S bizony ma is, mikor *Kún* Ármin precíz tiszta és nagy fokú zenei tudásra és izlésre valló zongora-kíséretével előadott *Beriot*-féle »Scène de Ballet« előadását, majd gyönyörű ráadását meghallgattuk, azzal a meggyőződéssel verődtek össze tenyereink, hogy ez a fiatal ember szép művészi jövőnek néz elébe, mert hiszen már jelene, sőt multja is van művészi fejlődésének.

A koncert után — amelynek hatása meglátszott a közönség kellemes hangulatán — mindenki asztalhoz ült — majd nem sokára tánchoz fogott a jókedvű fiatalság és a zsúrból egyszerre csak bál lett.

A mi pedig a legfőbb, amilyen szép számban gyűlt egybe a közönség a teremben, olyan szép számban gyűltek össze a kedves fényes koronák a Nőegylet pénztárában, hogy enyhítsék titokban a szegények nyomorát, akikért a szereplők szerepeltok, a közönség szórakozott és a fiatalok tán még most is tancolnak.

R-r.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. január 4.

A politikai helyzet.

Lukács László — kabinetet alakít.

A kabinet tagjai öliberálisok.

Lukács László designált miniszterelnök mai nappal véglegesen miniszterelnöknek tekinthető. Tegnap délután utazott Lukács Bécsbe és ma délelőtt jelent meg a király előtt kihallgatáson. Az audiencia ötnegyed órát vett igénybe. Ezután a kabinetirodában tett látogatást, a hol fél óra hosszat időzött.

A *Sacher* szállodába visszatérve a reá várakozó ujságíróknak ezeket mondotta:

— Öfelsége, a király kegyesen meghallgatta és elfogadta előterjesztésemet. Megbizott a kabinetalakítás munkálatainak végzésével. Ha ezen munkákat elvégeztem, ismét visszatérek Bécsbe és

annak eredményéről jelentést teszek a királynak. Ma délután fél három órakor Budapestre utazom.

Lukács László miniszterelnöki kinevezése formálisan még nem történt meg. Ez csak akkor fog megtörténni, ha a miniszteri névsort az uralkodó elé terjesztheti.

Lukács rövid néhány nap alatt szándékozik tárgyalásait befejezni. Politikai körökben el volt terjedve annak a híre, hogy csonka kabinet alakításáról van szó. Ez téves. Lukács teljes kabinetet szándékozik alakítani. A miniszterium tagjai ó liberálisokból és tisztviselőkből kerülne ki. Miniszter-jelöltek: *Serényi* Béla, *Jakabffy* Imre, *Zsilinszky* Mihály és *Molnár* Viktor jelenlegi kultuszminiszteri államtitkár.

A miniszterium átmeneti karakterű és célja az országot mostani állapotából kivezetni. Kéthónapos indemnitást kérne az új kormány, hogy alkotmányos és parlamentáris formák között, a választások elkerülésével a többségi kabinet alakítása lehetővé tétessék.

Ha ez nem sikerülne, akkor, az új kormány feloszlatná a képviselőházat és elrendeli az új választásokat.

NAPIHIREK.

A Sugovica szabályozása. A dunaföldvári folyamszakaszon levő diósi sziklapad fellazítására és kotrás által való eltávolítására 10.389.74 korona vállalati árban, a bajai Sugovica és baracscai téli menhely medreinek mélyítésére pedig 182.090 korona vállalati árban adott megbízást a földmívelésügyi miniszter.

Az egyesületek hatósági ellenőrzése. *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter az egyesületek hatósági ellenőrzése ügyében körlevelet intézett a törvényhatóságokhoz. E körlevélben utalás történik a legutóbbi időben egyes egyesületeknél történt szabálytalanságokra, hogy jövőben az egyletekre és azok kezelésére szigorú fölügyeletet gyakoroljanak. A törvényhatóságoknak e rendelet értelmében jogukban áll az ügyrend nélkül, vagy az ügyrend ellenére működő egyesületek ellen vizsgálatot indítani és szükség esetén föloszlatásuk iránt javaslatot tenni.

Égő lovak. Hétfő éjjel *Copf* Hermann tanyai lakos istállója, amelyben 8 ló állott, kigyulladt. A tüzet a tanya cselédsége észrevette és rögtön hozzáfogott az oltáshoz. Minden erőfeszítésük kárba vészett, az istálló padlásán felhalmozott széna erős tápot adott a lángnak és nem sikerült a tüzet lokalizálni. Egy óra alatt porrá égett az egész istálló. A füstös falak között 8 ló megszenesedett hullaja feküdt. A tűz keletkezésének oka az, hogy a 8 ló közül az egyik megbetegedett és ezért a nyakára melegített korpával telt zacskót kötöttek. A korpa a melegítésnél áttüzesedett és a ló nyakát égette. A beteg ló addig kapálódzott, míg a nyakáról lerázta a korpazacskót. A zacskóból kihullott az áttüzesedett korpa a földre, ahol az alom tüzet fogott. Az égő alomtól csakhamar az egész istálló lángba borult.

Gólya a vasuti váróteremben. Tegnap hajnalban a »Bácsalmási Szőlők« vasuti álló-

más várótermében egy Bajára utazni akaró menyecske egy egészséges flugyermeknek adott életet. Az állomásfőnök neje a szükséges ruházattal és ágyneművel látta el, az állomásfőnök pedig bábáról és az asszony hazaszállításáról gondoskodott.

Az **Állatvédő Egyesület** csütörtökön január hó 6-án délután 3 órakor a városi színház 2. sz. termében felolvasással kapcsolatos rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait és az ügy iránt érdeklődőket ezúton hívja meg a Vezetőség.

Dr. Oetker közismert sütőporgyára sikereinek nagyrészt az általa kiadott receptkönyveinek is köszönheti. Szakácskönyvek neves szerzői, főzőiskolák és hasonlított intézetek, valamint kiváló és tapasztalt háziasszonyok valamint az ezen célra berendezett kísérleti konyha alaposan kipróbálta és jóknak találta s így ma már millió háztartásban ismerik és állandóan használják. Ma egy új kiadású dr. Oetker-féle sütőkönyv került a szerkesztőség asztalára. Ez a könyv megismerteti velünk a dr. Oetker-féle sütőpor alkalmazását és kiváló előnyeit az ezelőtti főző és sütő metódusok fölött és egyben egy nagy halom újabb recepteket közöl. Kiváló szolgálatai vannak a cégnek (dr. A. Oetker Baden-Wien főtelep Bielefeld) azáltal, hogy ezt a 48 oldalra terjedő csinosan kiállított könyvecskét a sütőművészet érdekében ingyen és bérmentesen küldi mindenkinek, aki olyat kér és egy levelező-lapon tudatja a címét. Reméljük, hogy olvasóink felhasználják a jó alkalmat és az ajánlatot elfogadják.

A **napilapok karácsonya**. A magyarországi nagyobb lapok karácsonyi kiadásának oldalszámairól ezt a kimutatást közöljük:

Az Ujság	244 oldal
Aradi Közlöny (jubiláris szám)	200 »
Budapesti Hírlap	160 »
Pesti Hírlap	160 »
Magyar Hírlap	128 »
Magyarország	120 »
Neues Pester Journal	120 »
Pester Lloyd	112 »
Pesti Napló	112 »
Arad és Vidéke	112 »
Pécsi Napló	112 »
Egyetértés	112 »
Független Magyarország	108 »
Függetlenség (Arad)	105 »
Népszava	68 »
Budapest	68 »
A Polgár	66 »
Felsőmagyarország (Kassa)	60 »
Szabadság (Nagyvárad)	52 »
Nagyvárad Napló	46 »
Temesvári Hírlap	48 »
Szegedi Napló	44 »
Debreceni Független Ujság	44 »
Szegedi Híradó	36 »
Miskolci Napló	32 »
Soproni Napló	32 »
Somogyvármegye	32 »
Bácskai Hírlap	24 »
Kolozsvári Hírlap	24 »
Vasvármegye	20 »
Győri Hírlap egy almanachot és	20 »

Vesztett bika. Wámoscher Károly földbirtokos Zombor alatti szállásán egy bika megveszett és tombolni kezdett. Miután nagynehezen sikerült megfékezni, Gromovits Márkó gulyás gyógyszer akart a torkába önteni és e közben kezén megsérült. Gromovitsot a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállították, a bikát pedig lelőtték.

Bajmoki csendélet. Gyenes Bimbó Mátyás 19 éves bajmoki napszámos Szeitz Mátyás korcsmájában mulatott hétfőn estefelé Trenka Márton 32 éves napszámossal. A mulatozás hevében Trenka gorombáskodni kezdett, amiért is Szeitz kilóditotta a korcsmából.

Gyenes segítségére ment »kollégájának«, arcul verte a korcsmárost és össze-vissza karmolásza. Trenka pedig a bicskájával a korcsmárosnét szül. Ritter Marit combon szurta. A csendőrök a két duhaj legény ellen az eljárást megindították.

A **zeneirodalom szenzációja** a most megjelent Wagner Richárd-album, a melyben a hallhatatlan mester legremekőbb műveinek legszebb részei foglaltatnak benn. Ára fűzve 4 kor. 20 fill., diszkötésben 6 korona. Karácsonyi ajándéknak is igen alkalmas. Kapható Wagner Antal könyvkereskedésében Baján.

Felhívás. Felhívom mindazon családokat, akik állami gondozásban levő gyermekeket kívánnak családjukba felvenni, nálam Szent István-tér 5. szám alatt levő lakásomon jelentkezzenek. Jelentkezni lehet reggel 8-9 és délután 2-3 óra között. Bleier Iona telepfelügyelő.

Rum és likőrök készítése házilag. 100—200 percent megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárki számára díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógy. szertárában Baján.

Szerkesztőség: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: NÁNAY LAJOS könyvnyomdája.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 115.

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK
ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,
amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:
LÁZÁR SÁMUEL
lát- és kötszerésznél
BAJA.

Elegáns fazon.

Kiváló minőség.

Biztos járás.

Singer és körhajós varrógépek
házi és ipari célokra.

Eredeti Meteor folytonegő KÁLYHÁK,
Nickel füstcsövek,
Korcsolyák,
Husvágó-gépek
kiváló jó minőségben kaphatók:
Scheer és Weidinger
vaskereskedő cégnél.

Értesítés.

Igen tisztelt előfizetőinket és hirdető feleinket van szerencsénk értesíteni, hogy lapkihordóink nincsenek jogosítva sem előfizetési, sem hirdetési pénzek felvételére. Egyedül **Latinovits Nándor** tisztviselőnk van megbízva kiadóhivatali nyomtatványon kiállított nyugta ellenében pénzek felvételére.

A kiadóhivatal.

Eladó ház.

Attila-utcai 4. számú házam szabad kézből eladó.
Bővebb felvilágosítást ad:
BERGER ARMIN ruhakereskedő

UGRON GÁBOR lapvezér. MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.
Cikkeit írják: **Ugron Gábor, Abrányi Emil, Dr. Halász Lajos** országgyűlési képviselő.
Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 16 K | Negyedévre . 4 K
Félévre . . 8 K | Egy hóra 1.40 K

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető:
Budapest, VII., Miksa-utca 8.
minden postahivatalnál és lapelárusítónál.

Feltűnő újdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Fontos minden
konyhában!
Micsoda? dr. Oetker
sütőpora!

Dr. Oetker sütőpora
tökéletes, higiénikus, orvo-
sok által ajánlott
élesztő pótló.

1 csomagocska ára 12 fillér és
1/2 kilogramm lisztnek elegendő.

Kapható milliószor bevált hasz-
nálati utasítással együtt:

Drescher Gyula	úrnál	Baján.
Horánszky László	„	„
Somorjay Ferenc	„	„
Cserba György	„	„

Csontkemény,

pehelykönnyű, tiszta fagyúból készült

házi-szappan,

továbbá saját főzésű

barack pálinka

kapható

Krausz Mórnál

Bajaszentistván.

1909-i

szenzációs ta-
lálmány:

őngyújtó

ércgyertya

Jupiter

zsiradékmentes petroleumtöltéssel.

Használatban tiszter olcsóbb, mint a közön-
séges milly- vagy stearin-gyertya, csak 5—6
fillérbe kerül és 18—20 óra hosszat szagta-
lanul, szépen világít. A fény tetszés szerint
kisebbre vagy nagyobbra szabályozható.
»JUPITER« meggyullad magától, gyufa nél-
kül, egyszerű nyomás által a gyújtókerékre.
— 10 évi jótállás törés és jó működésért. —
Fontos minden családnak, főképen vendéglők,
szállodák, üzletek, gyárak, templomok részére.
Ára: 1 drb 6 kor. 3 drb 16 kor. 6 drb 30 k
12 drb 57 kor. — éjjeli lámpára üvegtulipán
1 korona, több, utánvétellel.

Ügynökök és viszonteladók
mindenfelé kerestetnek.

Osztt. magy. Union vállalkozás
pat. találmányok részére
Wien, V., Wiedner főutca 105.

Wieni sürgöny!

**Zseb-gyújtó-
készülékünk**

„Cäsar“

bevezetésére elhatároztuk magunkat minden
más reklám helyett 15.000 darabot gyári
áron elárusítani és a következő leszállított
árban kaphatók:

1 drb 3 k. helyett csak 2 kor., 3 drb 450 k.
6 darab 8 korona, 12 darab 14 korona
utánvétellel.

Kiárusítás után e reklámárak újra a régi
árakra lesznek emelve. »CÄSAR« a világ
legjobb zseb-gyújtó-készüléke. Egy nyomásra
rögtön világosság és tűz! Sohasem mond
csütörtököt! Nincs benne villamos elem! Ki-
cserélhető gyújtócső évekig eltart!

Osztt. magy. Union vállalkozás
pat. találmányok részére
Wien, V., Wiedner főutca 104.

Nánay Lajos

könyvnyomdája
== Baján. ==

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
**Közszégi nyomtatvány-
raktár!**

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálog kölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozásu alapon. A
kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltbb költségekkel és a felek
iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

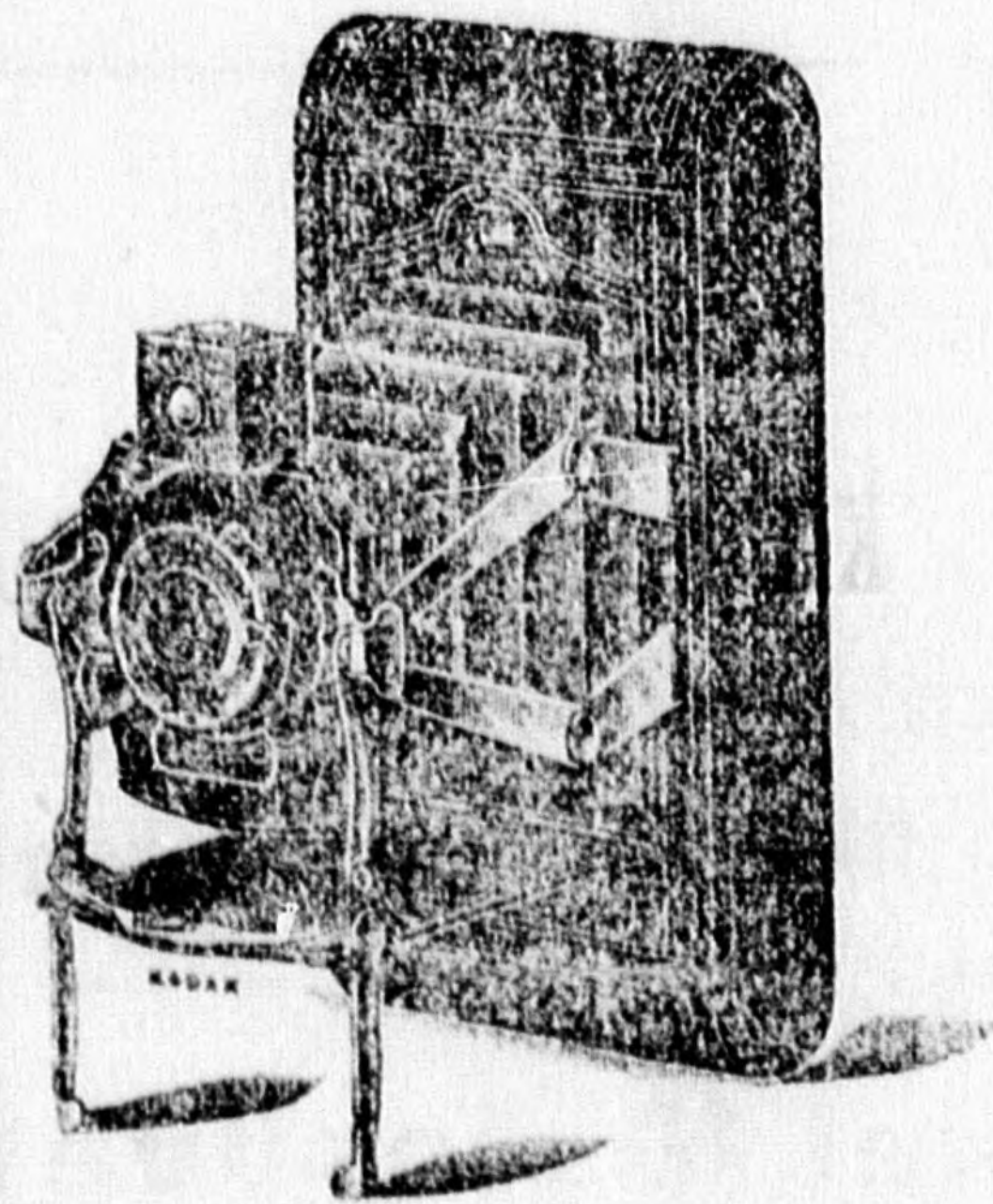
Legmegfelelőbb

alkalmi ajándékok

lfj. Wagner Antal könyvkereskedésében

kaphatók.

Fényképező-gépek

8 koronától 300 koronáig

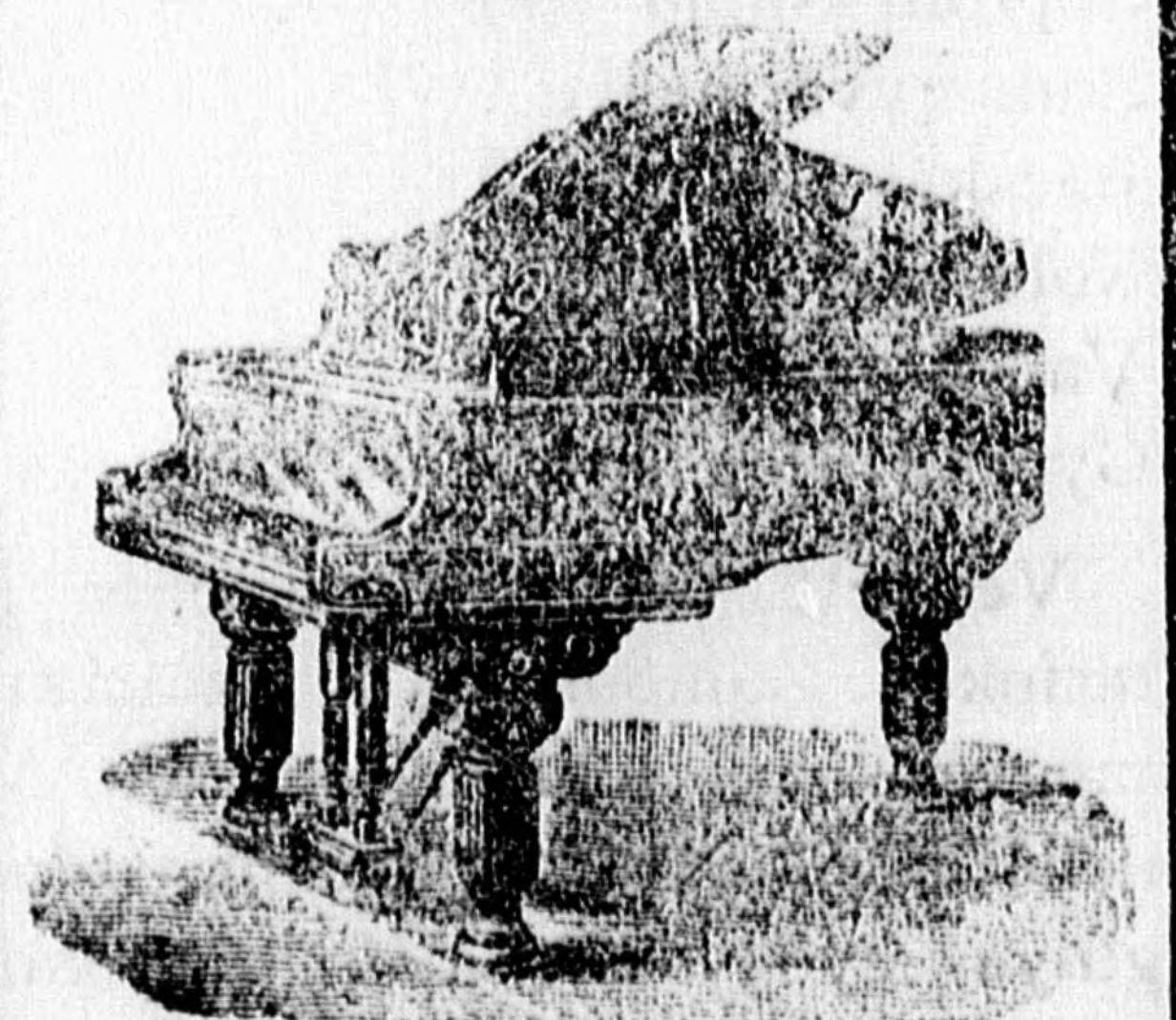
óriási választékban!

Képeskönyvek,
Meséskönyvek,
Ifjúsági iratok,
Diszművek, Diszes
levélpapiros dobozok,
Imakönyvek,
Írószer-készletek,
HEGEDŰK,
Hegedű-tokok
nagy választékban!

La uberger-féle

zongorák.

Schunda-féle

cimbalmok.